Työ ja turva -osasto/AT/ea 11.3.2020

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Kuulemistilaisuutenne 12.3.2020

HE 13/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntouttavasta työtoiminnasta annettua lakia. Kuntouttavaan työtoimintaan tulisi aina sisältyä henkilön tarvitsema tuki ja ohjaus. Lisäksi aktivointisuunnitelmaan ja monialaiseen työllistymissuunnitelmaan tulisi kirjata kuntouttavan työtoiminnan tavoite sekä henkilölle annettava tuki ja ohjaus kuntouttavan työtoiminnan aikana. Kuntouttavaa työtoimintaa ei edelleenkään saisi hankkia yritykseltä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry pitää hallituksen esityksen tavoitteita kannatettavina. Konkreettiset muutokset jäävät kuitenkin esityksessä auki.

On hyvin tärkeää, että kuntouttava työtoiminta on laadukasta ja se suunnataan oikealle kohderyhmälle. Kuntouttavan työtoiminnan tarkoituksena on parantaa osallistuvan henkilön elämänhallintaa ja luoda edellytyksiä työllistymiselle sekä julkisiin työvoimapalveluihin osallistumiselle. THL:n (2017) arvion mukaan vain 3 prosenttia siihen osallistuneista siirtyi työlliseksi avoimille työmarkkinoille. Näin ollen kuntouttavaan työtoimintaan ei tule ohjata työttömiä, jotka kykenisivät osallistumaan työhön tai julkisiin työvoimapalveluihin. Kuntouttava työtoiminta ei saa korvata palkkatuettua tai muuta työsuhteista työtä. Tämä on keskeistä myös tulevissa laajoissa kuntakokeiluissa. Esimerkiksi edellisen hallituskauden Pirkanmaan alueellisessa työllisyyskokeilussa työttömien ohjaus kohdentui merkittävästi kuntouttavaan työtoimintaan.

Kohdentamisen keinoksi hallituksen esitys toteaa vain, että aktivointisuunnitelmaa laadittaessa on ensiksi selvitettävä mahdollisuus tarjota työttömälle työtä tai julkisia työvoimapalveluita. Samansisältöinen kirjaus on jo voimassaolevassa laissa. Esitys ei täsmennä, miten tämä selvittäminen tapahtuu.

Esityksen mukaan jatkossa aktivointisuunnitelmaan tai monialaiseen työllistymissuunnitelmaan tulisi kirjata kuntouttavan työtoiminnan tavoite sekä henkilölle annettava tuki ja ohjaus työtoiminnan aikana. Näitäkään ei kuitenkaan määritellä esityksessä tarkemmin.

Valvonnan suhteen hallituksen esityksessä todetaan vain esityksen vaikutukset -osuudessa, että sosiaalihuollon järjestäjänä kunta on vastuussa järjestämisvastuulleen kuuluvien palveluiden valvonnasta.

Työ ja turva -osasto/AT/ea 11.3.2020

Lisäksi huomautamme, että sivulla 5 käydään läpi nykytilan kuvauksessa ns. työttömyysturvan aktiivimallia, vaikka aktiivimalli kumottiin tämän vuoden alusta.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot Työvoimapoliittinen asiantuntija Alli Tiensuu, SAK ry, alli.tiensuu@sak.fi